

Werkplaatsen G27
Aansluiting jeugdbeleid jeugdzorg

Werkplaatsen G27

Aansluiting jeugdbeleid jeugdzorg

Opdrachtgever: Werkplaatsen G27

Utrecht, september 2009

© Oberon
Postbus 1423
3500 BK Utrecht
tel. 030-2306090
fax 030-2306080
e-mailadres: info@oberon.eu

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond	5
1.2	Onderzoek	6
1.3	Leeswijzer	7
2	Kenmerken van de werkplaatsen	8
2.1	Inleiding	8
2.2	Doelstellingen	8
2.3	Vorm en niveau	9
2.4	Betrokken partijen	10
2.5	Financiën	11
3	Het proces en de effecten	12
3.1	Activiteiten	12
3.2	Verloop, bijstellingen en ervaringen	12
3.3	Randvoorwaarden	14
3.4	Effecten	16
4	Samenvatting en conclusie	18
4.1	Vorderingen, successen en knelpunten	18
4.2	Effecten en aanbevelingen	20
4.3	Conclusie	20
	Bijlage 1: De werkplaatsen (meting 2)	22
	Bijlage 2: Begrippenlijst	28
	Bijlage 3: Vragenlijst meting 1: november 2008	29
	Bijlage 4: Vragenlijst meting 2: maart 2009	37
	Bijlage 5: Overzicht deelnemers telefonische interviews	46

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Het motto van het programmaministerie voor Jeugd en Gezin is: Alle kinderen en jongeren moeten kansen krijgen om zich goed te ontwikkelen, ongeacht culturele achtergrond of handicap¹. Het kind staat centraal in het landelijke jeugdbeleid. Maar niet alleen in het landelijke jeugdbeleid, ook in de provinciale jeugdzorg en het lokale jeugdbeleid staat het kind centraal.

Wet op de jeugdzorg

Op 1 januari 2005 is de Wet op de jeugdzorg van kracht geworden. Deze wet bevat een regeling van de aanspraak op, de toegang tot en de bekostiging van de jeugdzorg. Daarnaast moet het een wettelijk kader scheppen om een samenhangend aanbod van jeugdzorg te realiseren. De cliënt en zijn hulpvraag staan centraal in de wet. De wet is een belangrijke stap naar een meer cliëntgerichte, samenhangende jeugdzorg².

Door de invoering van de wet is een verschuiving van taken en verantwoordelijkheden van de verschillende overheden ontstaan. De Provincie en grootstedelijke stadsregio's zijn verantwoordelijk voor het Bureau Jeugdzorg (BJZ) en de zorg waarop aanspraak bestaat op grond van de Wet op de jeugdzorg. De gemeenten hebben een preventieve en signalerende rol. Zij moeten met hulp van de algemene voorzieningen ernstige opgroei- en opvoedproblemen zoveel mogelijk voorkomen en andere problemen tijdig signaleren. Gemeenten voeren de regie op het lokale jeugdbeleid³. In de praktijk betekent dit dat de Provincie, gemeenten, BJZ en de instellingen die werkzaam zijn op het gebied van jeugdzorg, samen moeten gaan werken, om zo een sluitende keten te krijgen met voldoende aanbod.

In het najaar van 2009 vindt de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg plaats. De uitvoering van de wet wordt getoetst aan de oorspronkelijke doelstelling van deze wet. Er wordt gekeken naar in hoeverre de wet eraan heeft bijgedragen dat jeugdigen, hun ouders en het gezin de zorg krijgen waar zij recht op hebben en in hoeverre de wet daarbij de knelpunten heeft opgelost die zij beoogd was op te lossen⁴.

Toekomst van de jeugdzorg

Met het beleidsprogramma *Alle kansen voor alle kinderen* heeft de minister de ambitie vastgelegd om het jeugdbeleid beter te stroomlijnen en daarmee kinderen, jongeren en gezinnen beter en sneller te kunnen helpen als dat nodig is. Geen vrijblijvende afspraken, maar zichtbare resultaten van alle investeringen die tot nu toe zijn gedaan. Kinderen, jongeren, ouders moeten die verbeteringen snel gaan merken⁵.

Bovenstaande ambitie wordt gedeeld door de G27. De G27 zijn voorstander van het decentraliseren van de ambulante jeugdzorg in het vrijwillige kader naar gemeenten. Zij verwachten dat hiermee de zorg voor kind en gezin beter wordt en de sturingsopgave eenvoudiger. Verschillende scenario's zijn denkbaar: decentralisatie naar alle gemeenten, naar centrumgemeenten, naar gemeenschappelijke

¹ Bron: Programmaministerie voor Jeugd en Gezin (2007). *Alle kansen voor alle kinderen*. Programma voor jeugd en gezin. 2007-2011.

² Bron: www.nji.nl. Dossier Jeugdzorg.

³ Bron: www.nji.nl. Dossier Jeugdzorg.

⁴ Bron: Programmaministerie voor Jeugd en Gezin (2008). Bestek voor 'Evaluatie wet op de jeugdzorg'.

⁵ Bron: Brief Rouvoet aan G27, betrokken Provincies, IPO, VNG.

regio's naar gastgemeenten. Belangrijkste voorwaarden voor gedeeltelijke decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten zijn een waarborg op de kwaliteit van de zorg en overheveling van voldoende middelen.

1.2 Onderzoek

Uit bovenstaande blijkt reeds dat gemeenten en Provincies/stadsregio's afspraken moeten maken over (het verbeteren van) hun samenwerking. Hiervoor zijn de afgelopen periode op lokaal niveau werkplaatsen gestart, waarin nieuwe vormen van samenwerking tussen gemeenten en Provincies/stadsregio's onderzocht worden. Inmiddels zijn dertien voorstellen voor werkplaatsen uitgewerkt (deel startend en deel lopend). Deze voorstellen komen uit de G27-gemeenten Alkmaar, Amersfoort, Breda, Dordrecht, Hengelo, Leeuwarden, Leiden, Lelystad, Nijmegen, Venlo en Zaanstad. In de werkplaatsen wordt geëxperimenteerd met praktische oplossingen voor knelpunten in de stroomlijning met als achterliggend doel de kwaliteit en effectiviteit van de zorg aan jongeren en gezinnen te vergroten. De werkplaatsen zijn in te delen in drie typen⁶:

- Type 1: bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak;
- Type 2: aanwezigheid van BJZ in het lokale domein;
- Type 3: verschuiving van uitvoerende taken vanuit het provinciale naar het lokale domein.

Om de stand van zaken met betrekking tot de werkplaatsen in kaart te brengen heeft de G27-sociale pijler Oberon gevraagd een onderzoek uit te voeren. Het belangrijkste doel van dit onderzoek is het zichtbaar maken van de effectiviteit van de werkplaatsen. Dit doen we aan de hand van de gegevens die de gemeenten ons verstrekt hebben. Er is gekeken naar welke werkplaatsen succesvol zijn en wat de knelpunten zijn. Verder hebben we gekeken naar de oplossingen die ervoor gezorgd hebben dat de werkplaatsen nog beter zijn gaan lopen. Het onderzoek geeft een algemeen beeld van alle werkplaatsen samen. In een aanvullend onderzoek, dat gefinancierd wordt door het ministerie voor Jeugd & Gezin, is meer de diepte in gegaan en wordt per werkplaats een beeld geschetst van de gekozen aanpakken, van oplossingen, successen en knelpunten. Er hebben twee metingen plaats gevonden. Een eerste meting in november 2008, en een tweede meting in maart 2009.

Meting 1

Voor de eerste meting is een vragenlijst opgesteld. Deze vragenlijst heeft een eerste indruk opgeleverd van de stand van zaken van de werkplaatsen in het najaar van 2008. De eerste meting heeft geresulteerd in een notitie 'Werkplaatsen G27 – Aansluiting jeugdbeleid jeugdzorg (meting november 2008)'. De notitie gaf antwoord op vragen als; Wat is de reden om te starten met de werkplaats/wat is de aanleiding? Wat moet bereikt worden/wat is het doel? Wat zijn de vorderingen, de successen en de knelpunten tot nu toe?

Een conceptversie van de notitie is besproken tijdens een bijeenkomst op 8 december 2008 met de betrokken gemeenten. Tijdens deze bijeenkomst is gesproken over de uitkomsten van de eerste meting en is een aantal suggesties gedaan om meer antwoorden te categoriseren om zo een algemener beeld te geven van de werkplaatsen. Een groot deel van deze suggesties hebben we verwerkt. Een aantal was echter op basis van de gebruikte vragenlijst niet mogelijk. In de vragenlijst van de tweede meting is hier dan ook rekening mee gehouden, zodat in deze eindrapportage ook deze suggesties zijn verwerkt.

⁶ Bron: Werkplaatsen voor beleidsverbetering – bijlage 2a bij notitie bestuurlijk overleg 19 juni 2009.

Meting 2

Voor de tweede meting is de vragenlijst van de eerste meting als basis gebruikt en zijn de suggesties uit de bijeenkomst op 8 december 2008 zoveel mogelijk verwerkt. Deze vragenlijst heeft de vorderingen, de successen en de knelpunten van de werkplaatsen in kaart gebracht. Voor twaalf van de dertien werkplaatsen is de vragenlijst ingevuld. Eén werkplaats heeft de vragenlijst niet binnen de gestelde termijn ingevuld retour gestuurd. Omdat bij navraag bleek dat deze werkplaats tevens nog niet van start was gegaan, is deze niet meegenomen in deze rapportage.

Aanvullend op deze vragenlijst is met alle verantwoordelijke ambtenaren telefonisch contact geweest. De gesprekken hebben we met name gebruikt om een beeld te krijgen van de dagelijkse gang van zaken van de werkplaats. Daarnaast zijn eventuele onduidelijkheden in de vragenlijst gecheckt en zijn ontbrekende antwoorden waar mogelijk aangevuld. Verder was er voor de verantwoordelijk ambtenaren ruimte voor een nadere toelichting op de antwoorden in de vragenlijst. Tijdens deze interviews is ook duidelijk geworden dat niet alle verantwoordelijk ambtenaren alle vragen uit de vragenlijst konden beantwoorden. Enkele vragen zijn ook na het telefonische interview onbeantwoord gebleven. Dit verklaart ook de non-respons in een aantal tabellen van dit rapport.

Deze tweede meting heeft geresulteerd in voorliggend document. In dit document zijn, waar relevant, tevens de resultaten uit de eerste meting verwerkt om zo een beeld te krijgen van de vorderingen van de afgelopen periode. Dit bleek echter in veel gevallen lastig te zijn aangezien de meeste werkplaatsen tussen het moment van de eerste en het moment van de tweede meting bezig zijn geweest met het verder invulling geven aan hun werkplaats. En niet alleen aan de werkwijze, maar ook aan de doelstellingen en de vorm van de werkplaats, waardoor er in een aantal gevallen zodanige wijzigingen zijn opgetreden dat de vergelijking tussen het moment van de eerste meting en het moment van de tweede meting niet zinvol.

1.3 Leeswijzer

In voorliggend rapport doen we algemeen verslag van alle werkplaatsen samen. Enkele achtergrondgegevens van de werkplaatsen, zoals de doelstellingen, de vorm en het niveau, de betrokken partijen en de financiën, zullen in hoofdstuk 2 beschreven worden. In hoofdstuk 3 is aandacht voor de activiteiten die binnen de werkplaatsen uitgevoerd worden, het verloop van deze activiteiten en de eventuele bijstellingen en de ervaringen. Het hoofdstuk zal afgesloten worden met een weergave van de randvoorwaarden en de effecten. In hoofdstuk 4 zullen enkele conclusies omtrent de werkplaatsen beschreven worden. Een korte schematische weergave van alle werkplaatsen (van meting 2) is te vinden in bijlage 1. In bijlage 2 is een begrippenlijst opgenomen. De vragenlijst met betrekking tot de eerste meting in november 2008 is opgenomen in bijlage 3. Bijlage 4 bevat de vragenlijst met betrekking tot de tweede meting in maart 2009. Tot slot is in bijlage 5 een overzicht opgenomen van de personen die we telefonisch geïnterviewd hebben.

2 Kenmerken van de werkplaatsen

2.1 Inleiding

In de G27-gemeenten Alkmaar, Amersfoort, Breda, Dordrecht, Hengelo, Leeuwarden, Leiden, Lelystad, Nijmegen, Venlo en Zaanstad zijn werkplaatsen ontwikkeld met als doel de aansluiting tussen jeugdbeleid en jeugdzorg te verbeteren. Dit hoofdstuk beschrijft enkele kenmerken van de werkplaatsen in deze gemeenten. Er zal aandacht zijn voor de doelstelling(en) van de werkplaatsen, de vorm en het (uitvoerings)niveau, de betrokken partijen en de financiën. In bijlage 1 geven we van alle werkplaatsen (van meting 2) een korte schematische weergave.

2.2 Doelstellingen

Voor alle werkplaatsen zijn doelstellingen geformuleerd die aangeven wat men wil bereiken met de werkplaats. Deze doelstellingen hebben betrekking op een bepaalde fase van het uitvoeringsproces:

- Startfase:
 - Signalering;
 - Melding/verwijzing/toeleiding;
 - Eerste contact/intake;
 - Indicatiestelling;
 - Doorverwijzing;
- Behandelingsfase:
 - Behandeling;
- Afrondingsfase
 - Terugkoppeling;
 - Nazorg.

Op welke fase de doelstellingen betrekking hebben staat in tabel 1 weergegeven. De meest genoemde fase staat als eerste genoemd.

Tabel 1 Fase in uitvoeringsproces waarop de doelstelling betrekking heeft

Fase	Absolute aantallen (n=12)
Startfase	9
• Melding/verwijzing/toeleiding	4
• Indicatiestelling	2
• Signalering	1
• Melding/verwijzing/toeleiding + indicatiestelling	1
• Melding/verwijzing/toeleiding + doorverwijzing	1
Behandelingsfase	1
• Indicatiestelling + behandeling	1
Afrondingsfase	1
• Behandeling + terugkoppeling + nazorg	1
Overig	1
• Multidisciplinaire samenwerking en coördinatie van zorg	1

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de doelstellingen van relatief de meeste werkplaatsen (n=9) betrekking hebben op de startfase van het uitvoeringsproces. Een enkele werkplaats heeft betrekking op de behandelingsfase of de afrondingsfase. Hierdoor kan in dit onderzoek geen vergelijking gemaakt worden tussen de werkplaatsen uit de startfase, de behandelingsfase en de uitvoeringsfase.

Net als in de eerste meting is ook in de tweede meting gevraagd of er SMART doelstellingen zijn geformuleerd. Uit de eerste meting bleek dit voor ongeveer de helft van de werkplaatsen nog lastig te zijn. Zeven van de dertien werkplaatsen gaven toen aan nog geen SMART doelstellingen te hebben geformuleerd. Als mogelijke reden werd genoemd dat het probleem, waar de werkplaats zich op richt, nog niet concreet genoeg was. Kijkend naar de resultaten van de tweede meting, kunnen we concluderen dat een groot deel van de werkplaatsen de afgelopen periode bezig is geweest met het concretiseren van de werkplaats en het opstellen van SMART doelstellingen. Uit de tweede meting blijkt namelijk dat er nog slechts drie werkplaatsen aangeven geen SMART doelstellingen te hebben geformuleerd. De meeste werkplaatsen (n=9) hebben ondertussen (deels) SMART geformuleerde doelstellingen.

Voorbeelden van SMART geformuleerde doelstellingen zijn:

- Inventariseer de vormen van indicatiestelling voor jongeren van 0 – 23 jaar (het hoe, wat, wanneer en waar), leg de resultaten in een handig stroomschema vast voor de professionals en ouders en kom met aanbevelingen (periode 1 maart 2008 – 1 september 2009);
- Hulpverleners die volwassenen behandelen moeten zich ten alle tijden dienen af te vragen of de volwassen in een systeem leeft waar kinderen bij betrokken zijn;
- Een dossier kan niet gesloten worden wanneer er onzekerheid bestaat over de veiligheid van het kind in een gezinssituatie;
- Alle hulpverleners moeten in staat zijn om een risicotaxatie te maken en voor deze risicotaxatie wordt een eenduidig instrument gehanteerd. Dit instrument mag zich niet alleen op het kind richten, maar vooral ook op het systeem waarbinnen het kind functioneert.

2.3 Vorm en niveau

De vorm die gekozen is voor de werkplaatsen, staat in tabel 2 weergegeven. Achter iedere vorm staat vermeld op welk type werkplaats deze betrekking heeft. De meest gekozen vorm staat als eerste genoemd. In de tabel staan zowel de resultaten uit de eerste meting als de tweede meting.

Tabel 2 Vorm van de werkplaats (meer antwoorden mogelijk)

Vorm	Absolute aantallen meting 1 (n=12)	Absolute aantallen meting 2 (n=12)
Vormgeven integrale hulp voor multi problem gezinnen (type 1)	4	5
Procesuitvoering organisaties stroomlijnen (type 2)	3	4
Instellen integraal overleg over multi problem gezinnen (type 1)	3	2
Uitvoering SMW door BJZ (type 2)	3	2
Gezinscoach indiceert eigen cases binnen BJZ (type 1)	2	2
Deelname BJZ in ZAT (type 2)	2	1
Indicatiestelling door CJG (type 2)	1	-

Naast de in de tabel genoemde vormen zijn er door zes werkplaatsen (ook nog) andere vormen genoemd. Het gaat om:

- Deelname van BJZ in de zorgstructuur die door het CJG wordt vormgegeven in samenwerking met het primair onderwijs;
- Sneller signaleren en waar nodig sneller toeleiden naar de juiste vorm van zorg/dan wel doorverwijzing naar BJZ indien nodig. Dit gebeurt door zo dicht mogelijk bij de vindplaatsen aan te sluiten (peuterspeelzalen, onderwijs et cetera);
- Heldere doorverwijzing en toeleiding mogelijk maken;
- Realiseren van doorzettingsmacht bij samenwerkende organisaties;
- Betere nazorg na jeugdzorg.

Doordat de werkplaatsen de afgelopen periode bezig zijn geweest met het concretiseren van hun werkwijzen en het opstellen van SMART doelstellingen, is de vorm die op het moment van de eerste meting was gekozen in een groot aantal gevallen aangepast. Een vergelijking tussen de eerste en de tweede meting is dan ook niet zinvol. De enige conclusie die getrokken kan worden is dat zowel tijdens de eerste meting als tijdens de tweede meting relatief de meeste werkplaatsen betrekking hebben op het vormgeven van integrale hulp aan multi problem gezinnen (type 1) en op het stroomlijnen van de procesuitvoering van organisaties (type 2). In totaal hebben zeven werkplaatsen betrekking op de bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak (type 1) en hebben vier werkplaatsen betrekking op de aanwezigheid van BJZ in het lokale domein (type 2). Eén werkplaats heeft tot slot betrekking op de verschuiving van uitvoerende taken van het provinciale naar het lokale domein (type 3)

De meeste werkplaatsen (n=5) zijn op gemeentelijk niveau. Daarnaast zijn vier werkplaatsen op regionaal niveau en drie op wijkniveau.

2.4 Betrokken partijen

De partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van de werkplaats, staan in tabel 3 weergegeven. Er is aangegeven hoe vaak ze in totaal betrokken zijn en welke rol ze hebben. In de tabel staat, naast de resultaten van de tweede meting, eveneens aangegeven hoe vaak de partijen tijdens de eerste meting in totaal betrokken waren.

Tabel 3 Betrokken partijen en hun rol in meting 2

Partijen	Totaal meting 1 (n=11)	Totaal meting 2 (n=11)	Coördinatie	Uitvoering	Afstemming	Financiering	Meerdere rollen
BJZ	11	11	2	1	1	2	-
Gemeente	10	11	5	-	4	-	1
AMW	9	9	-	5	3	-	2
JGZ GGD/thuiszorg	8	9	-	6	2	-	1
CJG	6	7	4	-	2	-	1
MEE	6	7	-	1	6	-	-
Primair onderwijs	6	7	-	3	4	-	-
Voortgezet onderwijs	4	6	-	1	5	-	-
Provincie	8	6	2	-	2	2	-
Welzijnsorganisatie	7	6	-	2	4	-	-
Politie	6	6	-	1	5	-	-
Consultatiebureau	5	6	-	6	-	-	-
RIAGG	4	4	-	1	3	-	-
Bureau Leerplicht	3	4	-	2	2	-	-
Woningbouwcorporaties	5	4	-	1	3	-	-
Peuterspeelzaal	4	4	-	2	2	-	-
Meldpunt Kindermishandeling	4	3	-	-	3	-	-
Kinderopvang	3	1	-	-	-	-	-

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in alle werkplaatsen BJZ en de gemeente samen een rol spelen. Andere partijen die in zowel de eerste meting als de tweede meting in bijna alle werkplaatsen een rol spelen zijn het AMW en de JGZ GGD/thuiszorg. In iets meer dan de helft van de werkplaatsen speelt ook het CJG, de MEE, het primair- en het voortgezet onderwijs een belangrijke rol. Ten opzichte van de eerste meting zijn echter ook enkele veranderingen opgetreden. Zo zijn de Provincie en de

welzijnsorganisaties minder vaak een rol gaan spelen en is het voortgezet onderwijs iets vaker een rol gaan spelen.

Welke combinaties van partijen zijn gekozen per werkplaats staat in bijlage 1 weergegeven. In deze bijlage staan alleen de resultaten weergegeven van de tweede meting. Een vergelijking met de eerste meting blijkt ook in dit geval niet zinvol te zijn, omdat de meeste werkplaatsen pas na de eerste meting bezig zijn gegaan met het formuleren van de SMART doelstellingen en het (verder) invulling geven aan de gekozen werkwijze. Reeds eerder concludeerden we dat dit invloed heeft gehad op de vorm van de werkplaats, deze is in veel gevallen aangepast. Hierdoor zijn ook de betrokken partijen en hun rol in het geheel veranderd. Dit zal ook later in dit rapport nog blijken, wanneer we ingaan op de bijstellingen die de werkplaatsen hebben gedaan de afgelopen periode.

2.5 Financiën

De omvang van de kosten van de werkplaatsen loopt uiteen. De ene werkplaats kost iets meer dan € 10.000,-, de andere rond de € 450.000,- en in weer andere werkplaatsen wordt gewerkt met gesloten beurzen. Daarnaast geldt ook dat de ene werkplaats een bedrag per jaar krijgt, de andere werkplaats een bedrag voor het totale project en voor weer een andere werkplaats geldt dat het bedrag een totaal bedrag is voor een project waar de werkplaats een onderdeel van uitmaakt. Een mogelijke verklaring voor de grote verschillen in de omvang van de kosten van de werkplaatsen is dat in de ene werkplaats de loonkosten van al in dienst zijnd personeel niet zijn meegerekend en in de andere wel. Een andere mogelijke verklaring is dat de ene werkplaats een projectleider heeft aangetrokken en dat de projectleidersfunctie in de andere werkplaats door het zittende personeel 'erbij' gedaan wordt. Uit bovenstaande blijkt in ieder geval dat voor een deel van de werkplaatsen niet precies bekend is hoeveel deze kost en waar het geld precies aan uitgegeven wordt. Dit wordt ook beaamt in de telefonische interviews.

Welke partijen financieel bijdragen is wel bekend. Deze resultaten staan weergegeven in tabel 4. De partij die het vaakst financieel bijdraagt staat als eerste genoemd. In de tabel staat, naast de resultaten uit de tweede meting, eveneens weergegeven hoe vaak de partijen tijdens de eerste meting een financiële bijdrage leverden.

Tabel 4 Partijen die financieel bijdragen

Partijen	Absolute aantallen meting 1 (n=12)	Absolute aantallen meting 2 (n=11)
Gemeente	12	11
Provincie	10	7
BJZ	5	5
Voortgezet onderwijs (scholen/schoolbesturen)	1	2
Primair onderwijs (scholen/schoolbesturen)	1	0
Rijk	1	0

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemeente aan alle werkplaatsen financieel bijdraagt, zowel tijdens de eerste als de tweede meting. Wat verder opvalt is dat de Provincie op het moment van de tweede meting minder vaak financieel bijdraagt dan op het moment van de eerste meting. Dit komt ook overeen met de geluiden uit de interviews. De Provincie heeft zich de afgelopen periode namelijk uit een aantal werkplaatsen teruggetrokken. Belangrijke reden is dat ze het nut van sommige werkplaatsen niet meer inzien door de discussie over de kerntaken van BJZ.

3 Het proces en de effecten

In dit hoofdstuk geven we informatie over de activiteiten die in de werkplaatsen plaats vinden, het verloop van de werkplaats en de (eventuele) bijstellingen die reeds gedaan zijn en de ervaringen tot nu toe.

3.1 Activiteiten

De twaalf werkplaatsen in de tweede meting zijn allemaal in uitvoering. Uit de interviews komt echter naar voren dat twee van de twaalf werkplaatsen die in uitvoering zijn, nog niet daadwerkelijk gestart zijn. Dit houdt in dat ze volledig zijn voorbereid en klaar zijn om te starten, maar dat dit nog niet gebeurt is door bijvoorbeeld tijdgebrek, prioriteiten die ergens anders liggen en/of ziekte van de uitvoerders. Bij de eerste meting waren er zeven in uitvoering. Activiteiten die op het moment van de eerste en de tweede meting reeds zijn uitgevoerd, staan in tabel 5 weergegeven. De activiteiten die het meest uitgevoerd zijn staan als eerste genoemd.

Tabel 5 Activiteiten die al zijn uitgevoerd (meer antwoorden mogelijk)

Activiteiten	Absolute aantallen meting 1 (n=11)	Absolute aantallen meting 2 (n=12)
De kaders zijn vastgesteld	11	12
De doelstellingen zijn vastgesteld	10	12
De communicatie/overlegstructuren zijn vastgesteld	4	10
De planning is vastgesteld	6	9
Er wordt gewerkt volgens plan van aanpak	5	9
De financiering is vastgesteld	7	8
De taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen zijn vastgesteld	6	8
Er hebben al evaluaties plaats gevonden	2	5
Er zijn evaluatiemodellen ontwikkeld	-	5

Uit bovenstaande tabel blijkt dat op het moment van zowel de eerste als de tweede meting alle werkplaatsen de kaders hebben vastgesteld. Op het moment van de tweede meting zijn ook voor alle werkplaatsen de doelstellingen vastgesteld, hoewel uit het vorige hoofdstuk bleek dat deze nog niet allemaal SMART geformuleerd zijn. Daarnaast is bij een meerderheid van de werkplaatsen de communicatie/overlegstructuren vastgesteld. Hier is een duidelijk verschil te zien ten opzichte van de eerste meting. Toen waren er slechts vier werkplaatsen die de communicatie/overlegstructuren hadden vastgesteld. Op het moment van de tweede meting is verder, meer dan in de eerste meting, de planning vastgesteld en wordt er gewerkt volgens het plan van aanpak. Ook de financiering en de taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen zijn in de meeste werkplaatsen vastgesteld.

3.2 Verloop, bijstellingen en ervaringen

De meeste werkplaatsen (n=6), of het nu werkplaatsen zijn die betrekking hebben op de bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak (type 1) of op de aanwezigheid van BJZ in het lokale domein (type 2), verlopen tijdens de tweede meting succesvol. Slechts één werkplaats verloopt niet succesvol en voor vier werkplaatsen geldt dat ze deels succesvol verlopen. Van één werkplaats weten we tot slot niet of deze succesvol verloopt. Dit in tegenstelling tot de eerste

meting. Toen verliepen slechts twee werkplaatsen succesvol. Vier verliepen deels succesvol en vier verliepen (nog) niet succesvol.

Belangrijke redenen waarom de werkplaatsen op dit moment vaker succesvol verlopen zijn:

- Grote bekendheid van de werkplaats onder zowel de betrokken partijen als de mogelijke cliënten;
- De werkplaats levert goede resultaten op, waardoor de betrokken partijen de meerwaarde zien en het draagvlak onder de betrokken partijen groter wordt;
- Er is goede interactie/communicatie/samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen (gemeente en BJZ), waardoor er sneller gehandeld kan worden en de doorgaande lijn meer centraal staat;
- De betrokken partijen voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk;
- Er is een risicobudget voor handen.

Uit bijlage 1 blijkt verder dat alle werkplaatsen die tijdens de tweede meting aangeven niet of deels succesvol te verlopen, bijstellingen hebben gedaan de afgelopen periode. Daarnaast zijn er ook drie werkplaatsen die wel succesvol verlopen, maar toch bijstellingen hebben gedaan om nog optimaler te functioneren. De bijstellingen die gedaan zijn, staan in tabel 6 weergegeven. De meest genoemde bijstelling staat als eerste genoemd.

Tabel 6 Bijstellingen die zijn gedaan (meer antwoorden mogelijk)

Onderwerp	Absolute aantallen (n=8)
Betrokken partners zijn bijgesteld	5
De begroting is bijgesteld	3
De planning is bijgesteld	3
De opzet is bijgesteld	2

In de meeste gevallen zijn de partners die betrokken waren bij de werkplaats bijgesteld (zie bovenstaande tabel). Partners die nog niet betrokken waren, maar wel relevant waren, zijn er bij betrokken en partners die niet goed functioneerden zijn los gelaten, zo bleek uit de interviews. Zo is de Provincie bijvoorbeeld niet meer in alle gevallen betrokken. Zij hebben zich in een aantal gevallen teruggetrokken, omdat ze het nut van de werkplaats niet meer inzien doordat BJZ zich moet terugtrekken op haar kerntaken.

Door de bijstellingen die de afgelopen periode zijn gedaan, geldt voor een deel van de werkplaatsen dat er veranderingen zijn opgetreden in de werkwijze. Een aantal werkplaatsen geeft dan ook in tegenstelling tot de vorige meting aan, nu (deels) succesvol te verlopen. Maar er is ook een deel van de werkplaatsen die op dit moment nog niet met zekerheid kan zeggen of ze succesvol verlopen. Dat moet de aankomende periode blijken.

In acht werkplaatsen zijn de afgelopen periode verder ervaringen opgedaan ten aanzien van het proces die mogelijk relevant zijn voor andere gemeenten. Het gaat om ervaringen als:

- Het ontwikkelen van een gezamenlijke visie;
- Het ontwikkelen van een bruikbare/herkenbare werkwijze;
- Het opbouwen van vertrouwen van professionals en de doelgroep;
- Het ontwikkelen van een werkwijze waarbij zowel het management als de professionals op de werkvloer betrokken zijn.

Uit de telefonische interviews blijkt verder dat een werkplaats staat en valt met het bij elkaar krijgen van de juiste betrokkenen en de inzet van deze partijen.

Er zijn echter ook zaken waar men in de werkplaatsen tegen aan loopt. In tabel 7 staat weergegeven hoe vaak gemeenten tegen bepaalde zaken aan lopen en daarnaast is te zien in welke mate dit tijdens beide metingen het geval is.

Tabel 7 Zaken waar de gemeenten tegen aan lopen (meer antwoorden mogelijk)

Zaken waar de gemeenten tegen aan lopen	Absolute aantallen meting 1 (n=11)	Absolute aantallen meting 2 (n=11)
Er is te weinig beschikbare tijd bij de uitvoeringspartners	4	4
Er is gebrek aan sturingselementen	3	3
De taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen zijn niet goed vastgelegd	5	2
Knellende regelgeving	2	2
De betrokken partijen werken niet goed samen	4	1
Financiën kunnen niet flexibel worden ingezet	2	1
Betrokken partijen houden zich niet aan wat vooraf afgesproken is	1	1
Er is te weinig regievoering	4	-
De kaders zijn vooraf niet goed vastgesteld	2	-

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de werkplaatsen op het moment van de tweede meting tegen minder zaken aanlopen dan een paar maanden geleden, op het moment van de eerste meting. Dit komt ook overeen met het beeld dat we eerder in deze paragraaf geschetst hebben, namelijk dat de werkplaatsen in het algemeen succesvoller verlopen dan tijdens de eerste meting. Zaken waar men op dit moment nog relatief het vaakst tegen aan loopt zijn het gebrek aan tijd bij de uitvoeringspartners en het gebrek aan sturingselementen. Dit blijkt ook uit de telefonische interviews. Daar wordt aangegeven dat er teveel van mensen gevraagd wordt. Zo is er vaak meer tijd nodig voor cases dan is toegedicht, omdat het om ingewikkelde gevallen gaat. Het vastleggen van de taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen, van de samenwerking van de betrokken partijen en de regievoering lijken op het moment van de tweede meting beter geregeld te zijn dan tijdens de eerste meting. Maar uit de interviews blijkt dat er in een enkel geval toch nog een gebrek is aan bovenstaande zaken.

3.3 Randvoorwaarden

De werkplaatsen moeten aan een hele serie randvoorwaarden voldoen om te slagen. Deze randvoorwaarden staan in tabel 8 weergegeven. De meest belangrijke voorwaarde staat als eerste genoemd. Zowel de resultaten uit de eerste meting als de tweede meting staan genoemd.

Tabel 8 Wat is er nodig om de werkplaatsen te doen slagen (noem s.v.p. de 3 belangrijkste)

Randvoorwaarden	Absolute aantallen meting 1 (n=11)	Absolute aantallen meting 2 (n=12)
Bestuurlijke steun vanuit de gemeente	-	5
Bestuurlijke steun vanuit de Provincie	3	4
Blijvende betrokkenheid van alle betrokken overlegpartijen	2	4
Alle uitvoerende partijen moeten een kindcentrale aanpak nastreven	4	3
Continuïteit in personeel	-	3
Na indicatie directe aansluiting op daadwerkelijke hulpverlening (geen wachtlijsten)	4	2
Provinciale financiering	2	2
BJZ moet zich niet terugtrekken op kerntaken maar outreachend blijven werken	2	2
Gemeentelijke financiering	1	2
Eenvoudiger maken van het samenvoegen van geldstromen	1	2
Financiering per case	1	2
Bestuurlijke steun vanuit het ministerie	2	1
Snelle indicatiestelling	2	1
Voldoende uitvoeringscapaciteit	2	1
Draagvlak bij het onderwijsveld	-	1
Deskundigheid van de uitvoerders	2	-
Concrete afspraken tussen de betrokken partijen (SMART)	1	-
Afspraken over registratie	1	-
Indicatiestellers moeten bereid zijn de informatie te verstrekken	-	1
Zieke collega moet vervangen worden	-	1
Oplossen van de problematiek rond de 18 jaar grens	-	1
Ontwikkelen van een onderzoeksinstrument voor evaluatie van de werkwijze	-	-

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de bestuurlijke steun vanuit de gemeente de afgelopen periode bij een relatief groot deel van de werkplaatsen belangrijker is geworden. Dit geldt zowel voor werkplaatsen die betrekking hebben op de bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak (type 1) als voor de werkplaatsen die betrekking hebben op de aanwezigheid van BJZ in het lokale domein (type 2). Ook de continuïteit in personeel is voor een relatief groot deel van de werkplaatsen belangrijker geworden sinds de eerste meting. Naast deze randvoorwaarden is het voor een relatief groot deel van de werkplaatsen echter ook belangrijk dat er bestuurlijke steun is vanuit de Provincie. Steun die, zo blijkt uit de interviews, voor een deel van de werkplaatsen de laatste tijd minder wordt.

Bovenstaande verschuivingen blijken ook uit de belemmeringen die door negen werkplaatsen ervaren worden. Het gaat om belemmeringen als:

- Door de ontwikkelingen CJG/WMO is de regierol verschoven van BJZ naar de gemeente;
- Door alle ontwikkelingen van de afgelopen periode wordt er een grote claim gelegd op organisaties om overal in te participeren;
- Niet alle partijen streven dezelfde aanpak na, waardoor er soms concurrentie in het spel is;
- Doordat er verkeerde verwachtingen bestaan tussen partijen is de financiering lastig te regelen;
- Er is niet één partij verantwoordelijk voor het hele proces van indicatiestelling tot hulpverlening.

Andere belemmeringen die tijdens de telefonische interviews naar voren zijn gekomen zijn:

- Het gebrek aan doorzettingsmacht van het team van betrokken partijen;
- Betrokken partijen werken nog te veel vanuit hun eigen discipline, waardoor er nog niet optimaal van elkaars expertise gebruik gemaakt wordt;
- Je hebt te maken met verschillende financiële structuren en agenda's;
- Er is veel wisseling van personeel, waardoor er veel tijd verloren gaat aan het inwerken van nieuwe mensen;
- Er zijn wachtlijsten, waardoor jongeren niet op het moment dat ze het nodig hebben doorverwezen kunnen worden naar de juiste zorg/hulp.

Bovenstaande belemmeringen worden echter door een beperkt aantal werkplaatsen genoemd, in de meeste gevallen door slechts één of twee. Hierdoor is het niet zinvol om bijvoorbeeld na te gaan voor welke type werkplaats de belemmering geldt of bij welke fase in het uitvoeringsproces de belemmeringen zich met name voordoen.

3.4 Effecten

Tien werkplaatsen zijn gestart in of voor 2008. Het gaat hierbij zowel om werkplaatsen die betrekking hebben op de bundeling van expertise en verantwoordelijkheden voor een integrale aanpak (type 1) als om werkplaatsen die betrekking hebben op de aanwezigheid van BJZ in het lokale domein (type 2). De overige twee werkplaatsen zijn op 1 januari 2009 gestart. De helft van de werkplaatsen is eindig, vijf eindigen in 2009 en één in 2011. Op het moment van de tweede meting, kan ongeveer de helft van de werkplaatsen (n=7) reeds tussentijdse effecten zien. Het gaat om effecten als:

- Door de betrokkenheid en samenwerking van de verschillende partijen kan snel veel informatie bij elkaar gelegd worden en zo ontstaat ook een sneller beeld van de specifieke ondersteuning die ingezet dient te worden;
- Een andere dan tot dusver gangbare partij vervult tot volle tevredenheid het casemanagement;
- Door betrokken partijen de integrale inspectie rapportage (Gessica) te laten bestuderen en de landelijke aanbevelingen te laten vertalen naar lokale aanbevelingen, kan er binnenkort een convenant opgesteld worden.

Voor de genoemde effecten geldt overigens hetzelfde als voor de belemmeringen in de vorige paragraaf. De effecten behoren tot een beperkt aantal werkplaatsen, waardoor het niet zinvol is om bijvoorbeeld na te gaan voor welke type werkplaats het effect geldt of bij welke fase in het uitvoeringsproces de effecten te horen.

De manier waarop de effecten zijn vastgelegd, staat in tabel 9 weergegeven. De meest genoemde manier staat als eerste genoemd en er is gekeken naar zowel de eerste meting als de tweede meting.

Tabel 9 Hoe zijn de effecten vastgesteld (meer antwoorden mogelijk)

Manieren waarop effecten zijn vastgesteld	Absolute aantallen meting 1 (n=5)	Absolute aantallen meting 2 (n=7)
Onderzoek/registratie	1	6
Via verslagen/rapportages	3	5
Mondelinge uitwisseling	4	3

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er tijdens de tweede meting (n=7) reeds meer tussentijdse effecten waarneembaar zijn dan tijdens de eerste meting in (n=5). Verder blijkt dat de effecten tijdens de tweede meting vastgesteld zijn door middel van onderzoek/registratie. Dit in tegenstelling tot de eerste

meting, toen waren bijna alle tussentijdse effecten vastgesteld aan de hand van mondelinge uitwisseling.

Naast de beoogde effecten zijn er bij vijf werkplaatsen ook neveneffecten waargenomen. Het gaat hier dan om effecten als:

- Door de concrete oplossingen die worden gevonden voor problemen wordt ook het nut van de werkwijze duidelijk voor cliënten;
- De nieuwe werkwijze werkt motiverend en uitdagend, waardoor deelnemers enthousiast zijn, veel nieuwe kennis opdoen en sneller terugkoppelen over de cliënt;
- De korte lijnen tussen professionals en CJG worden steeds beter zichtbaar; men kent elkaar, stapt sneller op iemand af of wisselt informatie onderling uit.

Doordat er in enkele werkplaatsen reeds effecten zijn waargenomen is ook reeds een aantal ervaringen/aanbevelingen te geven die voor andere werkplaatsen mogelijk ook relevant zijn. Het gaat om de volgende ervaringen/aanbevelingen:

- Zorg dat professionals elkaar goed kennen en geef ze gezamenlijke verantwoordelijkheid;
- Maak gebruik van bestaande structuren, zodat er snel gehandeld kan worden;
- Laat gemeente, BJZ en Provincie samen afspraken maken over de vorm van aansluiting die BJZ op het lokale veld krijgt;
- Zorg voor een risicobudget.

4 Samenvatting en conclusie

Oberon is door de G27-sociale pijler gevraagd om de stand van zaken in beeld te brengen met betrekking tot de Werkplaatsen – Aansluiting jeugdbeleid jeugdzorg. In de werkplaatsen worden nieuwe vormen van samenwerking tussen gemeente en Provincies/stadsregio's onderzocht. Er wordt geëxperimenteerd met praktische oplossingen voor knelpunten in de stroomlijning met als achterliggend doel de kwaliteit en de effectiviteit van de zorg aan jongeren en gezinnen te vergroten.

Elf G27-gemeenten (Alkmaar, Amersfoort, Breda, Dordrecht, Hengelo, Leeuwarden, Leiden, Lelystad, Nijmegen, Venlo en Zaanstad) zijn aan de slag gegaan met het opstellen van werkplaatsen en in totaal zijn er dertien voorstellen van werkplaatsen geformuleerd en van start gegaan.

Om de stand van zaken in beeld te brengen met betrekking tot de werkplaatsen heeft Oberon twee metingen uitgevoerd. Een eerste meting in november 2008 en een tweede meting in maart 2009. Voor beide metingen is een schriftelijke vragenlijst opgesteld die voor iedere werkplaats is ingevuld. De vragenlijst voor de eerste meting heeft een eerste indruk gegeven van de stand van zaken van de werkplaatsen in het najaar van 2008. De vragenlijst voor de tweede meting was grotendeels identiek aan de vragenlijst van de eerste meting en heeft een indruk gegeven van de stand van zaken van de werkplaatsen in het voorjaar van 2009. Deze meting is aangevuld met telefonische interviews met de verantwoordelijk ambtenaren.

Het belangrijkste doel van dit onderzoek is het zichtbaar maken van de effectiviteit van de werkplaatsen. Dit doen we aan de hand van de gegevens die de gemeenten ons verstrekt hebben. Er is gekeken naar welke werkplaatsen succesvol zijn en wat de knelpunten zijn. Verder hebben we gekeken naar de oplossingen die ervoor gezorgd hebben dat de werkplaatsen nog beter zijn gaan lopen. Het onderzoek geeft een algemeen beeld van alle werkplaatsen samen. In een aanvullend onderzoek, dat gefinancierd wordt door het ministerie voor Jeugd & Gezin, is meer de diepte in gegaan en wordt per werkplaats een beeld geschetst van de gekozen aanpakken, van oplossingen, successen en knelpunten.

4.1 Vorderingen, successen en knelpunten

Tijdens de eerste meting waren er zeven werkplaatsen in uitvoering en zes in voorbereiding. Tijdens de tweede meting bleken alle werkplaatsen in uitvoering te zijn⁷. De werkplaatsen hebben de afgelopen periode dus veel vooruitgang geboekt.

Om te beginnen hebben alle werkplaatsen doelstellingen geformuleerd en zijn deze doelstellingen tijdens de tweede meting in negen werkplaatsen ook (deels) SMART geformuleerd. Een veel groter aantal dan tijdens de eerste meting, toen waren er namelijk slechts zes werkplaatsen waarvan de doelstellingen (deels) SMART geformuleerd waren. De werkplaatsen hebben in bijna alle gevallen betrekking op de startfase van het uitvoeringsproces (signalering, melding/verwijzing/toeleiding, eerste contact/intake, indicatiestelling en doorverwijzing). Hierdoor is het helaas niet zinvol om werkplaatsen die betrekking hebben op de startfase te vergelijken met werkplaatsen die betrekking hebben op de behandelingsfase of de uitvoeringsfase.

De doelstellingen hebben in relatief de meeste werkplaatsen betrekking op het vormgeven van integrale hulp aan multi probleem gezinnen en het stroomlijnen van de procesuitvoering van

⁷ Uit de interviews komt naar voren dat twee van de twaalf werkplaatsen die in uitvoering zijn, nog niet daadwerkelijk gestart zijn. Dit houdt in dat ze volledig zijn voorbereid en klaar zijn om te starten, maar dat dit nog niet gebeurt is door bijvoorbeeld tijdgebrek, prioriteiten die ergens anders liggen en/of ziekte van de uitvoerders.

organisaties. Oftewel op de bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak (type 1) en de aanwezigheid van BJZ in het lokale domein (type 2). In deze werkplaatsen spelen BJZ en de gemeenten samen een rol. Andere partijen die in een groot deel van de werkplaatsen een rol spelen zijn het AMW, de JGZ GGD/thuiszorg, het CJG, de MEE, het primair- en het voortgezet onderwijs. Ten opzichte van de eerste meting lijken er echter wel enkele veranderingen opgetreden. Zo zouden de Provincie en de welzijnsorganisaties iets minder vaak betrokken zijn en het voortgezet onderwijs iets vaker. Wat dit precies betekent is echter moeilijk te zeggen, aangezien de werkplaatsen de afgelopen periode hun doelstellingen en werkwijze verder hebben geconcretiseerd en aangepast.

De omvang van de kosten van de werkplaatsen loopt uiteen. De ene werkplaats kost iets meer dan € 10.000,-, de andere rond de € 450.000,- en in weer andere werkplaatsen wordt gewerkt met gesloten beurzen. Het is dus niet duidelijk wat de werkplaatsen kosten. Een mogelijke verklaring voor de grote verschillen in de omvang van de kosten is dat in de ene werkplaats de loonkosten van al in dienst zijnd personeel niet zijn meegerekend en in de andere wel. Een andere mogelijke verklaring is dat de ene werkplaats een projectleider heeft aangetrokken en dat deze functie in een andere werkplaats door het zittende personeel 'erbij' wordt gedaan. In alle werkplaatsen draagt de gemeente in ieder geval financieel bij. Wat verder opvalt is dat de Provincie op het moment van de tweede meting minder vaak financieel bijdraagt dan op het moment van de eerste meting. Dit komt ook overeen met de geluiden uit de interviews. De Provincie heeft zich in de afgelopen periode in een aantal werkplaatsen namelijk teruggetrokken, omdat ze het nut van de werkplaats niet meer inzien door de discussie over de kerntaken van BJZ.

Dat de werkplaatsen de afgelopen periode veel vooruitgang hebben geboekt, blijkt ook uit de uitgevoerde activiteiten. Tijdens de eerste meting waren nog slechts de kaders en een groot deel van de doelstellingen vastgesteld. Tijdens de tweede meting hadden relatief de meeste werkplaatsen daarnaast ook de communicatie/overlegstructuren en de planning vastgesteld en wordt er volgens de planning gewerkt. In tegenstelling tot de eerste meting, toen verliepen slechts zes werkplaatsen (deels) succesvol, verlopen tijdens de tweede meting de meeste werkplaatsen (n=11) dan ook (deels) succesvol of ze nu betrekking hebben op de bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak (type 1) of op de aanwezigheid van BJZ in het lokale domein (type 2). Belangrijke redenen waarom de werkplaatsen succesvol verlopen zijn:

- Grote bekendheid van de werkplaats onder zowel de betrokken partijen als de mogelijke cliënten;
- De werkplaats levert goede resultaten op, waardoor de betrokken partijen de meerwaarde zien en het draagvlak onder de betrokken partijen groter wordt;
- Er is goede interactie/communicatie/samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen (gemeente en BJZ), waardoor er sneller gehandeld kan worden en de doorgaande lijn meer centraal staat;
- De betrokken partijen voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk;
- Er is een risicobudget voor handen.

Uit het onderzoek blijkt verder dat de werkplaatsen die tijdens de eerste meting (nog) niet succesvol verliepen, de afgelopen periode bijstellingen hebben gedaan. Zo zijn in de meeste gevallen de partners bijgesteld. Partners die nog niet betrokken waren, maar wel relevant, zijn er bij betrokken en partners die niet goed functioneerden zijn los gelaten. Provincie is zo'n partner die in een aantal gevallen is los gelaten, omdat ze het nut van de werkplaats niet meer inzagen door de heroriëntering op de kerntaken van BJZ. Door de bijstellingen verloopt een aantal werkplaatsen nu dan ook succesvoller dan tijdens de eerste meting. Om succesvol te kunnen verlopen moeten de werkplaatsen aan een aantal randvoorwaarden voldoen. Zo geven relatief de meeste werkplaatsen (n=5), of ze nu betrekking hebben op de bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak (type 1) of op de aanwezigheid van BJZ in het lokale domein (type 2), aan dat er bestuurlijke steun

vanuit de gemeente moet zijn. Daarnaast geeft een relatief groot deel (n=4) aan dat het belangrijk is dat er bestuurlijke steun is van de Provincie en dat er blijvende betrokkenheid is van alle betrokken overlegpartijen. Steun die, zo blijkt uit de interviews, voor een deel van de werkplaatsen de laatste tijd echter minder wordt.

Maar ondanks het groeiende aantal werkplaatsen dat succesvol verloopt, zijn er door de ervaringen die de afgelopen tijd zijn opgedaan ook een aantal knelpunten te noemen. Zaken waar men op dit moment nog relatief vaak tegen aan loopt, zijn het gebrek aan tijd bij de uitvoeringspartners en aan sturingselementen. Het vastleggen van taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen, van de samenwerking van de betrokken partijen en de regiovoering lijkt op het moment van de tweede meting beter geregeld te zijn dan tijdens de eerste meting, hoewel er ook nog voorbeelden te noemen zijn waar dit nog niet goed geregeld is.

4.2 Effecten en aanbevelingen

Tien werkplaatsen zijn gestart in of voor 2008. De overige werkplaatsen zijn op 1 januari 2009 gestart. De helft van de werkplaatsen is eindig, vijf eindigen in 2009 en één in 2011. Op het moment van de tweede meting, kunnen zeven werkplaatsen reeds (tussentijdse/neven) effecten zien. Het gaat om de volgende effecten:

- Door de betrokkenheid en samenwerking van de verschillende partijen kan snel veel informatie bij elkaar gelegd worden en zo ontstaat ook een sneller beeld van de specifieke ondersteuning die ingezet dient te worden;
- Een andere dan tot dusver gangbare partij vervult tot volle tevredenheid het casemanagement;
- Door betrokken partijen de integrale inspectie rapportage (Gessica) te laten bestuderen en de landelijke aanbevelingen te laten vertalen naar lokale aanbevelingen, kan er binnenkort een convenant opgesteld worden;
- Door de concrete oplossingen die worden gevonden voor problemen wordt ook het nut van de werkwijze duidelijk voor cliënten;
- De nieuwe werkwijze werkt motiverend en uitdagend, waardoor deelnemers enthousiast zijn, veel nieuwe kennis opdoen en sneller terugkoppelen over de cliënt;
- De korte lijnen tussen professionals en CJG worden steeds beter zichtbaar; men kent elkaar, stapt sneller op iemand af of wisselt informatie onderling uit.

Door de ervaringen die de werkplaatsen tot nu toe hebben opgedaan kunnen zij een aantal aanbevelingen doen voor andere werkplaatsen, zoals:

- Zorg dat professionals elkaar goed kennen en geef ze gezamenlijke verantwoordelijkheid;
- Maak gebruik van bestaande structuren, zodat er snel gehandeld kan worden;
- Laat gemeente, BJZ en Provincie samen afspraken maken over de vorm van aansluiting die BJZ op het lokale veld krijgt;
- Zorg voor een risicobudget.

4.3 Conclusie

De werkplaatsen die centraal staan in dit onderzoek hebben allemaal hetzelfde uitgangspunt, namelijk het verbeteren van de aansluiting van de provinciaal geïndiceerde jeugdzorg en het gemeentelijk voorveld. Ze verschillen alleen qua type. Zo hebben zeven werkplaatsen betrekking op de bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak (type 1). Daarnaast hebben vier werkplaatsen betrekking op de aanwezigheid van BJZ in het lokale domein (type 2) en heeft één

werkplaats betrekking op de verschuiving van uitvoerende taken vanuit het provinciale naar het lokale domein (type 3).

Het onderzoek bestond uit twee metingen: een eerste meting in november 2008, waarin de nadruk lag op het inventariseren van de stand van zaken omtrent de werkplaatsen en een tweede meting in maart 2009, waarin de nadruk meer lag op de vorderingen die de werkplaatsen de afgelopen periode gemaakt hebben. Met andere woorden tijdens de eerste meting zou duidelijk worden met welke doelen de werkplaatsen werkten, welke partijen betrokken waren en welke activiteiten er al uitgevoerd waren. Tijdens de tweede meting zouden de vorderingen, de successen en de knelpunten naar voren komen. Gedurende het onderzoek bleek alleen dat de werkplaatsen in de periode tussen de eerste en de tweede meting nog veel aan hun doelstellingen en werkwijze hebben aangepast. Daarnaast is een deel van de werkplaatsen pas rond de tweede meting echt van start gegaan en bleek de manier waarop de werkplaatsen ingevuld waren erg van elkaar te verschillen. Hierdoor was een vergelijking tussen de resultaten van de eerste meting en de resultaten van de tweede meting in veel gevallen niet zinvol.

De resultaten van de tweede meting moeten dus veel meer dan verwacht op zichzelf gezien worden. En dat kan, want op basis van deze resultaten zijn prima uitspraken te doen over wat de effecten zijn van de werkplaatsen die als overkoepelend doel hebben de aansluiting tussen de provinciale geïndiceerde jeugdzorg en het lokale voorveld te bevorderen. Zo geven de meeste werkplaatsen (n=8) namelijk aan dat de werkplaatsen bijdragen aan:

- Het ontwikkelen van een gezamenlijke visie;
- Het ontwikkelen van een bruikbare/herkenbare werkwijze;
- Het opbouwen van vertrouwen van professionals en de doelgroep;
- Het ontwikkelen van een werkwijze waarbij zowel het management als de professionals op de werkvloer betrokken zijn.

Maar om dit te bereiken is veel inzet van de betrokkenen partijen nodig. Een belangrijke conclusie uit de werkplaatsen is dan ook dat de werkplaats staat en valt met het bij elkaar krijgen van de juiste betrokkenen en de inzet van deze partijen.

Bijlage 1: De werkplaatsen (meting 2)

Gemeente	Werkplaats	Type	Uitvoerings-proces	Succesvol	Betrokken partijen	Financiële bijdrage	Bijstelling	Randvoorwaarden	Effecten
Breda	Expertteam Samen Starten Breda	Bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak	Startfase	Ja	Gemeente, BJZ, MEE, JGZ GGD/thuiszorg, AMW, CJG, Consultatiebureau, Meldpunt Kindermishandeling, Raad voor de Kinderbescherming, GGZ jeugd, GGZ volwassenen	Alle betrokken partijen	Nee	Bestuurlijke steun vanuit de gemeente, blijvende betrokkenheid van alle betrokken overlegpartijen, continuïteit in personeel	Door de experts is de gezamenlijke rapportage van de integrale inspectie bestudeerd. Iedere organisatie heeft de voor haar relevante aanbevelingen geformuleerd tot eigen verbeterpunt. Deze zijn vervolgens op directieniveau omgezet in beleidsvoornemens. In het najaar zal eea in de vorm van een convenant bekrachtigd worden
Lelystad	Cross Over	Bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak	Startfase	Ja	Provincie, gemeente, BJZ, AMW	Gemeente, BJZ	Nee	Gemeentelijke financiering, na indicatie directe aansluiting op daadwerkelijke hulpverlening (geen wachtlijsten), continuïteit in personeel	Snellere doorlooptijd, nog maar één keer verhaal doen, stagnatie door wachtlijsten

Venlo	De Nieuwe Bril	Bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak	Startfase	Ja	Provincie, gemeente, BJZ, JGZ GGD/thuiszorg, AMW, CJG, welzijnsorganisatie, consultatiebureau, politie, woningbouwcorporaties	Gemeente	Nee	Financiering per case, blijvende betrokkenheid van alle betrokken overlegpartijen, voldoende uitvoeringscapaciteit	Eerste inzicht in problematieken die spelen in de wijk, concrete oplossingen voor problematieken waardoor nut project zich ook voor bewoners bewijst, beschikbaarheid van een registratiesysteem dat ook voor andere netwerken ingezet kan worden, nieuwe systematiek wordt gespreksonderwerp voor partners
Alkmaar	Vangnet Jeugd (bemoeizorg)	Bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak	Startfase	Ja/nee	Provincie, gemeente, BJZ, MEE, JGZ GGD/thuiszorg, AMW, CJG, PO, PSZ, Kinderopvang, welzijnsorganisatie, consultatiebureau, politie, woningbouwcorporaties, meldpunt Kindermishandeling, buurtnetwerk JHV	Provincie, gemeente, BJZ, VO	De begroting is bijgesteld, betrokken partners zijn bijgesteld	Bestuurlijke steun vanuit de Provincie, provinciale financiering, BJZ moet zich niet terugtrekken uit kerntaken maar outreachend blijven werken	Alleen door consultatie en adviesfunctie en lijn naar indicatiestelling vanuit BJZ in het team op te nemen kan de snelheid en continuïteit van zorg in stand blijven

Hengelo	Multi Problem Single Approach/Anpakk'n	Bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak	Behandelingsfase	Ja	Provincie, gemeente, BJZ, MEE, JGZ GGD/thuiszorg, AMW, schoolbegeleiding, bureau leerplicht, PO, VO, PSZ, welzijnsorganisatie, RIAGG, consultatiebureau, politie, woningbouwcorporaties, meldpunt Kindermishandeling	Provincie, gemeente, netwerkstad Twente	Naast het kunnen aanmelden van cliënten is er ook gekozen voor een adviesfunctie en kunnen casussen een tijdlang gevolgd worden en bij het stagneren alsnog worden opgenomen in Anpakk'n. De adviesfunctie geldt niet alleen op casusniveau, maar wordt ook gebruikt door gemeenten en instellingen. Lopende beleidsadviezen worden daardoor soms bijgesteld en gewijzigd	Bestuurlijke steun vanuit de Provincie, bestuurlijk steun vanuit de gemeente, financiering per case, alle uitvoerende partijen moeten een kindcentrale aanpak nastreven, na indicatie directe aansluiting op daadwerkelijke hulpverlening (geen wachtlijsten)	In aantal casussen onorthodoxe oplossingen weten te realiseren, andere dan tot dusver gangbare partijen vullen naar tevredenheid casemanagement uit, is een (pilot) verpleegzorghuis ontwikkeld, wordt een ronde tafelbijeenkomst georganiseerd tussen beleidsverantwoordelijken en uitvoerende professionals, uitvoerende professionals geven aan gemotiveerd te zijn en uitgedaagd te worden en veel nieuwe kennis op te doen, Anpakk'n genereert energie om zaken aan te pakken omdat zichtbaar/merkbaar wordt hoe bureaucratisch vaak gewerkt moet worden en hoeveel dilemma's overwonnen moeten worden
---------	--	---	------------------	----	--	---	---	---	---

Nijmegen	Continuering R75: Samenwerking van de geïndiceerde jeugdzorg en jeugd maatschappelijk werk	Bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak	Afrondingsfase	Niet bekend, de werkplaats moet nog starten	Provincie, gemeente, BJZ, MEE, JGZ GGD/thuiszorg, AMW, CJG, bureau leerplicht, VO, welzijnsorganisatie, RIAGG, politie, geïndiceerde jeugdzorg	Niet bekend, de werkplaats moet nog starten	Niet bekend, de werkplaats moet nog starten	Niet bekend, de werkplaats moet nog starten	Niet bekend, de werkplaats moet nog starten
Leiden	Ontwikkelen methodiek 1gezin/1plan/zorg-coördinatie	Bundeling van expertise en verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak	Multidisciplinaire samenwerking en coördinatie van zorg	Ja/nee	Provincie, gemeente, BJZ, MEE, JGZ GGD/thuiszorg, AMW, CJG, bureau leerplicht, PO, VO, RIAGG/GGZ, consultatiebureau, regionaal samenwerkingsverband Holland Rijnland, RAAK	Provincie, gemeente, BJZ, JGZ 0-4, JGZ 4-19, MW, MEE, Cardea, GGZ	De opzet is bijgesteld, de planning is bijgesteld, de begroting is bijgesteld, betrokken partners zijn bijgesteld	Eenvoudiger maken van het samenvoegen van geldstromen, blijvende betrokkenheid van alle betrokken overlegpartijen, alle uitvoerende partijen moeten een kindcentrale aanpak nastreven	Professionals op de werkvloer weten elkaar beter te vinden en zijn beter op de hoogte van elkaars (on)mogelijkheden
Dordrecht	Aanwezigheid van BJZ in het lokale domein variant 2a	Aanwezigheid van BJZ in het lokale domein	Startfase	Ja	Provincie, gemeente, BJZ, PO, VO, extern onderzoeker	Gemeente	Betrokken partners zijn bijgesteld	Bestuurlijke steun vanuit de gemeente, gemeentelijke financiering	Nee

Zaanstad	(Bureau) Jeugdzorg in de wijk	Aanwezigheid van BJZ in het lokale domein	Startfase	Ja	Gemeente, BJZ, MEE, JGZ GGD/thuiszorg, schoolbegeleiding, bureau leerplicht, PO, VO, PSZ, welzijnsorganisatie, RIAGG, consultatiebureau, politie, woningbouwcorporaties, meldpunt Kindermishandeling, huisarts, moskee, GGZ jeugd	Provincie, gemeente	De opzet is bijgesteld, betrokken partners zijn bijgesteld	Bestuurlijke steun vanuit de gemeente, snelle indicatiestelling, continuïteit van personeel	Gezamenlijke begeleiding in koppels van BJZ en JGZ richting vindplaatsen, BJZ is aangesloten op casusoverleg van CJG, er is flexibele inzet BJZ mogelijk op scholen, er wordt outreachend gewerkt waarbij samenwerking tot stand komt tussen BJZ, CJG en moskee, er ontstaan korte lijne en het bereik van risicogezinnen en multiproblemegezinnen wordt verhoogd
Alkmaar	Deelname door BJZ aan ZAT	Aanwezigheid van BJZ in het lokale domein	Startfase	Ja/nee	Provincie, gemeente, BJZ, JGZ GGD/thuiszorg, AMW, PO, VO	Provincie, gemeente, BJZ, VO	De begroting is bijgesteld, betrokken partners zijn bijgesteld	Bestuurlijk steun vanuit de Provincie, provinciale financiering, BJZ moet zich niet terugtrekken op kerntaken maar outreachend blijven werken	Alleen door consultatie en adviesfunctie en lijn naar indicatiestelling vanuit BJZ in het team op te nemen kan de snelheid en continuïteit van zorg in stand blijven

Zaanstad	Aansluiting Bureau Jeugdzorg en Centrum Jong	Aanwezigheid van BJZ in het lokale domein	Startfase	Ja/nee	Gemeente, BJZ, MEE, JGZ GGD/thuiszorg, AMW, CJG, PO, PSZ, welzijnsorganisatie, consultatiebureau, politie	Gemeente, BJZ	De planning is bijgesteld, de werkplaats is een ontwikkelproces er zijn punten aangescherpt en duidelijker	Bestuurlijke steun vanuit de Provincie, bestuurlijke steun vanuit de gemeente, draagvlak bij het onderwijsveld, blijvende betrokkenheid van alle betrokken overlegpartijen	Enthousiasme bij deelnemende professionals aan zorgstructuur/ casuïstiek overleggen, is steeds vrij snel sprake van een completer beeld van een kind/gezin dan voorheen bij de bespreking van kinderen binnen de zorgstructuur van school, men kan snel vee informatie bij elkaar leggen en zo ontstaat een sneller beeld van specifieke ondersteuning die ingezet dient te worden
Leeuwarden	Inventarisatie indicatiestelling 0-23 jaar in het kader van CJG	Verschuiving uitvoerende taken vanuit provinciale naar lokale domein	Startfase	Nee	Gemeente, BJZ, MEE, JGZ GGD/thuiszorg, CJG	Provincie, gemeente	De planning is bijgesteld	Alle uitvoerende partijen moeten een kindcentrale aanpak nastreven, indicatiestellers moeten bereid zijn de informatie te verstrekken, zieke collega moet vervangen worden	Nee

Bijlage 2: Begrippenlijst

AMW	: Algemeen Maatschappelijk Werk
BJZ	: Bureau Jeugdzorg
CJG	: Centrum voor Jeugd en Gezin
GGD	: Gemeentelijke Gezondheidsdienst
JGZ	: Jeugdgezondheidszorg
JHV	: Jeugdhulpverlening
MW	: Maatschappelijk werk
NIM	: Nijmeegse Instelling maatschappelijk werk
PSZ	: Peuterspeelzaal
RIAGG	: Regionale Instelling voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
SMART	: Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden
SMW	: School Maatschappelijk Werk
ZAT	: Zorg Advies Team

Bijlage 3: Vragenlijst meting 1: november 2008

Vragenlijst Oberon 24-11-2008

Vooraf

In het jeugdbeleid en de jeugdzorg is het belangrijk dat het kind centraal staat. Een goede samenwerking en aansluiting van het lokale jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg is daarom nodig. Gemeenten en Provincies/stadsregio's moeten afspraken maken over het verbeteren van hun samenwerking. Hiervoor zijn de afgelopen periode op lokaal niveau werkplaatsen gestart waarin nieuwe vormen van samenwerking tussen gemeenten en Provincies/stadsregio's onderzocht worden. Inmiddels zijn 14 voorstellen voor werkplaatsen uitgewerkt (deel startend en deel lopend). Hier wordt geëxperimenteerd met praktische oplossingen voor knelpunten in de stroomlijning met als achterliggend doel de kwaliteit en effectiviteit van de zorg aan jongeren en gezinnen te vergroten.

Onderzoek Oberon

Om de stand van zaken met betrekking tot de werkplaatsen in kaart te brengen heeft de G27-sociale pijler Oberon gevraagd een onderzoek uit te voeren. Het belangrijkste doel van het onderzoek is het zichtbaar maken van de effectiviteit van gekozen aanpakken, van oplossingen, successen en knelpunten binnen de werkplaatsen. Veel projecten lopen van circa juni 2008 tot juni 2009. Zowel tussentijds inzicht is van belang, als uiteindelijk voor de balans medio 2009. Er zullen dan ook 2 metingen plaats vinden. Deze eerste meting en een tweede meting in het voorjaar van 2009.

Vragenlijst

Voor de eerste meting is voorliggende vragenlijst opgesteld. Deze vragenlijst is bedoeld om een eerste indruk te krijgen van de stand van zaken van de werkplaatsen op dit moment. Zoals hierboven beschreven staat is een deel van de werkplaatsen reeds gestart, maar is ook een deel van de werkplaatsen nog in de startfase. De vragenlijst moet antwoord geven op vragen als; Wat is de reden om te starten met de werkplaats/wat is de aanleiding? Wat moet bereikt worden/wat is het doel? Wat zijn de vorderingen, de successen en de knelpunten tot nu toe?

Graag zien wij uw reactie **uiterlijk 1 december 2008** tegemoet. U kunt de vragenlijst uitprinten en met de hand invullen, maar u kunt de vragenlijst ook digitaal invullen. Zet dan in plaats van een hokje een kruisje voor het juiste 'gesloten' antwoord en schrijf in plaats van de stippellijnen uw antwoord onder de 'open' vraag. Probeer dit overigens wel kort en bondig te houden. De resultaten zullen wij dan verwerken in een notitie en presenteren op de bijeenkomst van maandag 8 december 2008. Graag per werkplaats een apart formulier invullen.

Wij danken u alvast hartelijk voor uw medewerking!

De vragenlijst is ingevuld door:

Naam	:
Functie	:
Organisatie	:
Plaats	:
Telefoonnummer	:
E-mail	:

Feitelijke gegevens

1. Naam van de stad waarin de werkplaats plaats vindt?
.....
2. Naam van de werkplaats?
.....
3. Wanneer is de werkplaats gestart?
(*maand en jaartal invullen*)
.....
4. Wanneer eindigt de werkplaats?
(*maand en jaartal invullen*)
..... → ga naar vraag 6
 niet → ga naar vraag 5
5. Wanneer wordt de balans van de werkplaats opgemaakt?
(*maand en jaartal invullen*)
.....

Achtergrondgegevens

6. Wat was de aanleiding om met de werkplaats/werkwijze te starten? Welke problemen deden zich voor die met deze werkwijze aangepakt worden?
.....
7. Wat is/zijn de doelstelling(en) van de werkplaats? Wat wilt u bereiken met deze werkplaats?
(*meer antwoorden mogelijk*)
 - (Verder) ontwikkelen van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
 - Kennisuitwisseling, afstemming en samenwerking tussen hulpverleningsorganisaties
 - Versterking signalering en diagnostiek
 - Snellere/efficiëntere indicatiestelling BJZ
 - Integrale indicatiestelling
 - Drempelloze toeleiding naar geïndiceerde zorg
 - Snellere hulp van signaal tot zorg
 - Een sluitende keten/integrale aanpak rond (multi)probleemkinderen/gezinnen
 - Aansluiting interne zorgstructuur op scholen en externe zorgstructuur
 - Kortere wachtlijsten voor geïndiceerde hulpverlening BJZ
 - Vergroten klantvriendelijkheid/versoepelen overstap van niet-geïndiceerde naar geïndiceerde zorg
 - Verbeteren toegankelijkheid van de hulpverlening voor risicogroepen
 - Beter bereik van multi-probleem jongeren/multi-probleem gezinnen
 - Beter bereik van zorgmijders
 - Anders, namelijk
 Toelichting:

8. Zijn de doelstellingen SMART geformuleerd?
- Ja/allemaal → ga naar vraag 9
 - Enkele/deels → ga naar vraag 9
 - Nee → ga naar vraag 10
9. Kunt u de SMART doelstelling(en) in eigen woorden formuleren?
(bijvoorbeeld “de huidige gemiddelde wachttijd van 30 dagen terugbrengen naar 10 dagen”)
.....
10. Welke vorm is gekozen voor de werkplaats?
(meer antwoorden mogelijk)
- Indicatiestelling door CJG (waarin BJZ deelneemt)
 - Deelname BJZ in ZAT
 - Uitvoering SMW door BJZ
 - Procesuitvoering organisaties stroomlijnen
 - Gezinscoach indiceert eigen cases binnen BJZ
 - Instellen integraal overleg over multiprobleemgezinnen
 - Vormgeven integrale hulp voor multiprobleemgezinnen
 - Anders, namelijk
- Toelichting:
11. Wat is de omvang van de betrokken doelgroep, cq. de reikwijdte van de werkplaats?
- Op regionaal niveau
 - Op gemeente niveau
 - Op wijkniveau

12. Welke partijen zijn betrokken bij de uitvoering? En indien betrokken: in welke rol?
(meer antwoorden mogelijk)

	coördinatie	uitvoering	afstemming	anders, namelijk
☐ Provincie	☐	☐	☐
☐ Gemeente	☐	☐	☐
☐ Bureau Jeugdzorg	☐	☐	☐
☐ MEE	☐	☐	☐
☐ Jeugdgezondheidszorg GGD/thuiszorg	☐	☐	☐
☐ Algemeen Maatschappelijk Werk	☐	☐	☐
☐ CJG	☐	☐	☐
☐ Schoolbegeleiding	☐	☐	☐
☐ Bureau Leerplicht	☐	☐	☐
☐ Primair onderwijs	☐	☐	☐
☐ Voortgezet onderwijs	☐	☐	☐
☐ Peuterspeelzaalwerk	☐	☐	☐
☐ Kinderopvang	☐	☐	☐
☐ Welzijnsorganisatie	☐	☐	☐
☐ RIAGG	☐	☐	☐
☐ Consultatiebureau	☐	☐	☐
☐ Politie	☐	☐	☐
☐ Woningbouwcorporaties	☐	☐	☐
☐ Meldpunt Kindermishandeling	☐	☐	☐
☐ Anders, namelijk	☐	☐	☐

13. Zijn er partijen niet betrokken bij de uitvoering, maar waarvan dat wel handig zou zijn (geweest)?
 Ja, namelijk → ga naar vraag 14
 Nee → ga naar vraag 15

14. Waarom zijn deze partijen niet betrokken bij de uitvoering? Aan wie ligt dat?

15. Wie draagt financieel bij?
(meer antwoorden mogelijk)

- Rijk
 Provincie
 Gemeente
 Bureau Jeugdzorg
 Primair onderwijs (scholen/schoolbesturen)
 Voortgezet onderwijs (scholen/schoolbesturen)
 Anders, namelijk

Toelichting:

16. Wat zijn specifieke omstandigheden bij de uitgangssituatie in de gemeente die van belang zijn voor het behalen van de doelstellingen van de werkplaats?
-

Het proces

17. Wat is de stand van zaken op dit moment?

- De werkplaats is in voorbereiding
 De werkplaats wordt uitgevoerd
 De werkplaats is (bijna) afgerond

18. Welke activiteiten zijn al uitgevoerd? En wie was daarbij betrokken (kruis aan)?
(meer antwoorden mogelijk)

	coördinatie- partners	uitvoerings- partners	afstemmings- partners	anders, namelijk
☐ De kaders zijn vastgesteld	☐	☐	☐
☐ De doelstellingen zijn vastgesteld	☐	☐	☐
☐ De taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen zijn vastgesteld	☐	☐	☐
☐ De planning is vastgesteld	☐	☐	☐
☐ De financiering is vastgesteld	☐	☐	☐
☐ De communicatie/overlegstructuren zijn vastgesteld	☐	☐	☐
☐ Er wordt gewerkt volgens plan van aanpak	☐	☐	☐
☐ Er zijn evaluatiemodellen ontwikkeld	☐	☐	☐
☐ Er hebben al evaluaties plaats gevonden	☐	☐	☐
☐ Anders, namelijk	☐	☐	☐
.....			
.....			

Toelichting:

19. Verloopt de werkplaats succesvol?

- Ja → ga naar vraag 20
 Nee → ga naar vraag 21

20. Wat gaat goed in het proces? Waarom verloopt de werkplaats succesvol?

..... → ga naar vraag 22

21. Wat gaat niet goed in het proces? Waarom verloopt de werkplaats niet succesvol?

.....

22. Waar loopt u tegen aan?

(meer antwoorden mogelijk)

- De kaders zijn vooraf niet goed vastgesteld
- De doelstellingen zijn vooraf niet goed vastgesteld
- De taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen zijn niet goed vastgesteld
- De planning is niet realistisch
- Er is te weinig beschikbare tijd bij de uitvoeringspartners
- De financiële middelen schieten tekort
- Financiën kunnen niet flexibel worden ingezet
- Betrokken partijen houden zich niet aan wat vooraf afgesproken is
- De betrokken partijen werken niet goed samen
- Knellende regelgeving
- Er is te weinig regievoering
- Er is gebrek aan sturingsinstrumenten
- Anders, namelijk

Toelichting:

23. Kunt u aangeven hoe tevreden de volgende partners in het algemeen zijn over het proces?

	heel tevreden	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	heel ontevreden	weet niet
Coördinatiepartners	☐	☐	☐	☐	☐
Uitvoeringspartners	☐	☐	☐	☐	☐
Afstemmingspartners	☐	☐	☐	☐	☐
Niet betrokken partijen	☐	☐	☐	☐	☐

Toelichting:

24. Zijn er tussentijdse bijstellingen gedaan aan de opzet of de werkwijze van de werkplaats?

- Ja → ga naar vraag 25
- Nee → ga naar vraag 26

25. Welke bijstellingen zijn gedaan?

(meer antwoorden mogelijk)

- Het doel is bijgesteld
- De opzet is bijgesteld
- De planning is bijgesteld
- De begroting is bijgesteld
- Betrokken partners zijn bijgesteld
- Anders, namelijk

Toelichting:

26. Zijn er al ervaringen/aanbevelingen ten aanzien van het proces die mogelijk relevant zijn voor andere gemeenten?

- Ja → ga naar vraag 27
- Nee → ga naar vraag 28

27. Kunt u hieronder kort beschrijven om welke ervaringen/aanbevelingen het gaat?

.....

Randvoorwaarden en effecten

28. Wat is er nodig om deze werkplaats te doen slagen? **Noem svp de 3 meest belangrijke!**
(meer antwoorden mogelijk)

- Bestuurlijke steun vanuit het ministerie
- Bestuurlijke steun vanuit de Provincie
- Bestuurlijke steun vanuit de gemeente
- Draagvlak bij het onderwijsveld
- Provinciale financiering
- Gemeentelijke financiering
- Eenvoudiger maken van het samenvoegen van geldstromen
- Financiering per case
- BJZ moet zich niet terugtrekken op kerntaken maar outreachend blijven werken
- Concrete afspraken tussen de betrokken partijen (SMART)
- Blijvende betrokkenheid van alle betrokken overlegpartijen
- Alle uitvoerende partijen moeten een kindcentrale aanpak nastreven
- Snelle indicatiestelling
- Na indicatie directe aansluiting op daadwerkelijke hulpverlening (geen wachtlijsten)
- Ontwikkelen van een onderzoeksinstrument voor evaluatie van de werkwijze
- Afspraken over registratie
- Voldoende uitvoeringscapaciteit
- Continuïteit in personeel
- Deskundigheid van de uitvoerders
- Anders, namelijk

Toelichting:

29. Zijn er belemmeringen ten aanzien van bovenstaande randvoorwaarden? (Denk hierbij aan tijd, financiering, kwaliteit, deskundigheid, effectiviteit, regie, aansluiting tussen voorzieningen, samenwerking van de betrokkenen, communicatie)

- Ja → ga naar vraag 30
- Nee → ga naar vraag 31

30. Kunt u deze belemmeringen kort beschrijven?

.....

31. Zijn er al tussentijdse effecten (t.a.v. de beoogde doelen) te zien?

- Ja → ga naar vraag 32
- Nee → ga naar vraag 33

32. Kunt u deze effecten kort beschrijven?

.....

33. Hoe zijn de effecten vastgesteld?
(meer antwoorden mogelijk)
 Onderzoek/registratie
 Via verslagen/rapportages
 Mondelinge uitwisseling
34. Zijn er naast de beoogde effecten (ook) neveneffecten waargenomen?
 Ja → ga naar vraag 35
 Nee → ga naar vraag 36
35. Kunt u deze neveneffecten kort beschrijven?
.....
36. Wat zijn uw verwachtingen over het bereiken van het beoogde resultaten?
Schatting van de slaagkans:%
- Toelichting:
.....
37. Zijn er al ervaringen/aanbevelingen ten aanzien van de inhoud van de werkplaats die mogelijk relevant zijn voor andere gemeenten?
 Ja → ga naar vraag 38
 Nee → ga naar vraag 39
38. Kunt u hieronder kort beschrijven om welke ervaringen/aanbevelingen het gaat?
.....
39. Heeft u nog opmerkingen over de werkplaats die nog niet aan bod zijn gekomen dan kunt u die hier kwijt:
.....

Dit was de laatste vraag. Hartelijk dank voor uw medewerking!

Bijlage 4: Vragenlijst meting 2: maart 2009

Vragenlijst Oberon 26-03-2009

Vooraf

In het jeugdbeleid en de jeugdzorg is het belangrijk dat het kind centraal staat. Een goede samenwerking en aansluiting van het lokale jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg is daarom nodig. Gemeenten en Provincies/stadsregio's moeten afspraken maken over het verbeteren van hun samenwerking. Hiervoor zijn op lokaal niveau werkplaatsen gestart waarin nieuwe vormen van samenwerking tussen gemeenten en Provincies/stadsregio's onderzocht worden. In december 2008 waren er 12 voorstellen voor werkplaatsen uitgewerkt (deel startend en deel lopend) en was er 1 in ontwikkeling. In de werkplaatsen wordt geëxperimenteerd met praktische oplossingen voor knelpunten in de stroomlijning met als achterliggend doel de kwaliteit en effectiviteit van de zorg aan jongeren en gezinnen te vergroten.

Onderzoek Oberon

De G27-sociale pijler heeft Oberon gevraagd een onderzoek uit te voeren naar deze werkplaatsen. Het belangrijkste doel van het onderzoek is het zichtbaar maken van de effectiviteit van gekozen aanpakken, van oplossingen, successen en knelpunten binnen de werkplaatsen. Er zullen dan ook 2 metingen plaats vinden. Een eerste meting is uitgevoerd in november 2008 en deze tweede meting in het voorjaar van 2009.

Vragenlijst

Voor de tweede meting is voorliggende vragenlijst opgesteld. Deze vragenlijst is bedoeld om de vorderingen, de successen en de knelpunten van de werkplaatsen in kaart te brengen.

Graag zien wij uw reactie **uiterlijk vrijdag 10 april 2009** tegemoet. U kunt de vragenlijst uitprinten en met de hand invullen, maar u kunt de vragenlijst ook digitaal invullen. Zet dan in plaats van een hokje een kruisje voor het juiste 'gesloten' antwoord en schrijf in plaats van de stippellijnen uw antwoord onder de 'open' vraag. Probeer dit overigens wel kort en bondig te houden. De resultaten zullen wij dan verwerken in een notitie en gebruiken als input voor de telefonische interviews die we vervolgens met de verantwoordelijk ambtenaar van de gemeente gaan houden.

Graag per werkplaats een apart formulier invullen.

Wij danken u alvast hartelijk voor uw medewerking!

De vragenlijst is ingevuld door:

Naam	:
Functie	:
Organisatie	:
Plaats	:
Telefoonnummer	:
E-mail	:

Feitelijke gegevens

1. Naam van de stad waarin de werkplaats plaats vindt?
.....
2. Naam van de werkplaats?
.....
3. Wanneer is de werkplaats gestart?
(maand en jaartal invullen)
.....
4. Wanneer eindigt de werkplaats?
(maand en jaartal invullen)
..... → ga naar vraag 6
 niet → ga naar vraag 5
5. Wanneer wordt de balans van de werkplaats opgemaakt?
(maand en jaartal invullen)
.....

Achtergrondgegevens

6. Wat is/zijn de overkoepelende/algemene doelstelling(en) van de werkplaats?
Let op: het gaat hier niet om het concreet te behalen resultaat van de werkplaats, maar om de overkoepelende/algemene doelstelling(en). De antwoorden moeten een aanscherping van de doelen uit de eerste meting tot resultaat hebben.
.....
7. Op welk onderwerp heeft/hebben deze doelstelling(en) betrekking?
Noem svp alleen het meeste belangrijke onderwerp!
 Signalering
 Melding/verwijzing/toeleiding
 Eerste contact/intake
 Indicatiestelling
 Doorverwijzing
 Behandeling
 Terugkoppeling
 Nazorg
 Anders, namelijk

8. Zijn er SMART doelstellingen geformuleerd?
 Ja/allemaal → ga naar vraag 9
 Enkele/deels → ga naar vraag 9
 Nee → ga naar vraag 10
9. Kunt u deze SMART doelstelling(en) in eigen woorden formuleren?
(bijvoorbeeld “de huidige gemiddelde wachttijd van 30 dagen terugbrengen naar 10 dagen”)

 → ga naar vraag 11 wanneer alle doelstellingen SMART geformuleerd zijn
10. Kunt u de doelstelling(en) die nog niet SMART zijn geformuleerd alsnog SMART formuleren?
(bijvoorbeeld “de huidige gemiddelde wachttijd van 30 dagen terugbrengen naar 10 dagen”)

11. Welke vorm is gekozen voor de werkplaats?
(meer antwoorden mogelijk)
 Indicatiestelling door CJG (waarin BJZ deelneemt)
 Deelname BJZ in ZAT
 Uitvoering SMW door BJZ
 Procesuitvoering organisaties stroomlijnen
 Gezinscoach indiceert eigen cases binnen BJZ
 Instellen integraal overleg over multiprobleemgezinnen
 Vormgeven integrale hulp voor multiprobleemgezinnen
 Anders, namelijk
- Toelichting:
12. Wat is de omvang van de betrokken doelgroep, cq. de reikwijdte van de werkplaats?
 Op regionaal niveau
 Op gemeente niveau
 Op wijkniveau

13. Welke partijen zijn betrokken bij de werkplaats? (meer antwoorden mogelijk)

En indien betrokken: in welke rol?

Noem svp alleen de meeste belangrijke rol van de betrokken partij! Alleen als dit echt niet mogelijk is, kunt u meerdere rollen noemen.

Partij	coördinatie	uitvoering	afstemming	anders, namelijk
☐ Provincie	☐	☐	☐
☐ Gemeente	☐	☐	☐
☐ Bureau Jeugdzorg	☐	☐	☐
☐ MEE	☐	☐	☐
☐ Jeugdgezondheidszorg GGD/thuiszorg	☐	☐	☐
☐ Algemeen Maatschappelijk Werk	☐	☐	☐
☐ CJG	☐	☐	☐
☐ Schoolbegeleiding	☐	☐	☐
☐ Bureau Leerplicht	☐	☐	☐
☐ Primair onderwijs	☐	☐	☐
☐ Voortgezet onderwijs	☐	☐	☐
☐ Peuterspeelzaalwerk	☐	☐	☐
☐ Kinderopvang	☐	☐	☐
☐ Welzijnsorganisatie	☐	☐	☐
☐ RIAGG	☐	☐	☐
☐ Consultatiebureau	☐	☐	☐
☐ Politie	☐	☐	☐
☐ Woningbouwcorporaties	☐	☐	☐
☐ Meldpunt Kindermishandeling	☐	☐	☐
☐ Anders, namelijk	☐	☐	☐

14. Zijn er partijen niet betrokken bij de uitvoering, maar waarvan dat wel handig zou zijn (geweest)?

Ja, namelijk → ga naar vraag 15

Nee → ga naar vraag 16

15. Waarom zijn deze partijen niet betrokken bij de uitvoering? Aan wie ligt dat?

.....

16. Wat is de omvang van de kosten van de werkplaats?

€

17. Wie draagt financieel bij? (Meer antwoorden mogelijk)
En voor welk deel?

Wie	Bijdrage in percentages
☐ Rijk %
☐ Provincie %
☐ Gemeente %
☐ Bureau Jeugdzorg %
☐ Primair onderwijs (scholen/schoolbesturen) %
☐ Voortgezet onderwijs (scholen/schoolbesturen) %
☐ Anders, namelijk %

Toelichting:

18. Wat zijn specifieke omstandigheden bij de uitgangssituatie in de gemeente die van belang zijn voor het behalen van de doelstellingen van de werkplaats?

.....

Het proces

19. Wat is de stand van zaken op dit moment?

- De werkplaats is in voorbereiding
 De werkplaats wordt uitgevoerd
 De werkplaats is (bijna) afgerond

20. Welke activiteiten zijn al uitgevoerd?

(meer antwoorden mogelijk)

- De kaders zijn vastgesteld
 De doelstellingen zijn vastgesteld
 De taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen zijn vastgesteld
 De planning is vastgesteld
 De financiering is vastgesteld
 De communicatie/overlegstructuren zijn vastgesteld
 Er wordt gewerkt volgens plan van aanpak
 Er zijn evaluatiemodellen ontwikkeld
 Er hebben al evaluaties plaats gevonden
 Anders, namelijk

Toelichting:

21. Verloopt de werkplaats succesvol?

- Ja
 Nee

22. Wat gaat goed in het proces? Waarom verloopt de werkplaats succesvol?

.....

23. Wat gaat niet goed in het proces? Waarom verloopt de werkplaats niet succesvol?

.....

24. Waar loopt u tegen aan?

(meer antwoorden mogelijk)

- De kaders zijn vooraf niet goed vastgesteld
- De doelstellingen zijn vooraf niet goed vastgesteld
- De taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen zijn niet goed vastgesteld
- De planning is niet realistisch
- Er is te weinig beschikbare tijd bij de uitvoeringspartners
- De financiële middelen schieten tekort
- Financiën kunnen niet flexibel worden ingezet
- Betrokken partijen houden zich niet aan wat vooraf afgesproken is
- De betrokken partijen werken niet goed samen
- Knellende regelgeving
- Er is te weinig regievoering
- Er is gebrek aan sturingsinstrumenten
- Anders, namelijk

Toelichting:

25. Kunt u aangeven hoe tevreden de volgende partners in het algemeen zijn over het proces?

	heel tevreden	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	heel ontevreden	weet niet
Coördinatiepartners	☐	☐	☐	☐	☐
Uitvoeringspartners	☐	☐	☐	☐	☐
Afstemmingspartners	☐	☐	☐	☐	☐
Niet betrokken partijen	☐	☐	☐	☐	☐
Cliënten	☐	☐	☐	☐	☐

Toelichting:

26. Zijn er tussentijdse bijstellingen gedaan aan de opzet of de werkwijze van de werkplaats?

- Ja → ga naar vraag 27
- Nee → ga naar vraag 28

27. Welke bijstellingen zijn gedaan?
(meer antwoorden mogelijk)
- Het doel is bijgesteld
 - De opzet is bijgesteld
 - De planning is bijgesteld
 - De begroting is bijgesteld
 - Betrokken partners zijn bijgesteld
 - Anders, namelijk

Toelichting:

28. Zijn er al ervaringen/aanbevelingen ten aanzien van het proces die mogelijk relevant zijn voor andere gemeenten?
- Ja → ga naar vraag 29
 - Nee → ga naar vraag 30

29. Kunt u hieronder kort beschrijven om welke ervaringen/aanbevelingen het gaat?
.....

Randvoorwaarden en effecten

30. Wat is er nodig om deze werkplaats te doen slagen? (Meer antwoorden mogelijk)
Noem svp de 3 meest belangrijke! En geef een toelichting!
- Bestuurlijke steun vanuit het ministerie
 - Bestuurlijke steun vanuit de Provincie
 - Bestuurlijke steun vanuit de gemeente
 - Draagvlak bij het onderwijsveld
 - Provinciale financiering
 - Gemeentelijke financiering
 - Eenvoudiger maken van het samenvoegen van geldstromen
 - Financiering per case
 - BJZ moet zich niet terugtrekken op kerntaken maar outreachend blijven werken
 - Concrete afspraken tussen de betrokken partijen (SMART)
 - Blijvende betrokkenheid van alle betrokken overlegpartijen
 - Alle uitvoerende partijen moeten een kindcentrale aanpak nastreven
 - Snelle indicatiestelling
 - Na indicatie directe aansluiting op daadwerkelijke hulpverlening (geen wachtlijsten)
 - Ontwikkelen van een onderzoeksinstrument voor evaluatie van de werkwijze
 - Afspraken over registratie
 - Voldoende uitvoeringscapaciteit
 - Continuïteit in personeel
 - Deskundigheid van de uitvoerders
 - Anders, namelijk

Toelichting:

31. Zijn er belemmeringen ten aanzien van bovenstaande randvoorwaarden?
(Denk hierbij aan tijd, financiering, kwaliteit, deskundigheid, effectiviteit, regie, aansluiting tussen voorzieningen, samenwerking van de betrokkenen, communicatie)
 Ja → ga naar vraag 32
 Nee → ga naar vraag 33
32. Kunt u deze belemmeringen kort beschrijven?
.....
33. Zijn er al tussentijdse effecten (t.a.v. de beoogde doelen) te zien?
 Ja → ga naar vraag 34
 Nee → ga naar vraag 36
34. Kunt u deze effecten kort beschrijven?
.....
35. Hoe zijn de effecten vastgesteld?
(meer antwoorden mogelijk)
 Onderzoek/registratie
 Via verslagen/rapportages
 Mondelinge uitwisseling
36. Zijn er naast de beoogde effecten (ook) neveneffecten waargenomen?
 Ja → ga naar vraag 37
 Nee → ga naar vraag 38
37. Kunt u deze neveneffecten kort beschrijven?
.....
38. Wat is de kans dat het doel van de werkplaats behaald wordt?
Schatting van de slaagkans:%
- Toelichting:
.....
39. Zijn er al ervaringen/aanbevelingen ten aanzien van de inhoud van de werkplaats die mogelijk relevant zijn voor andere gemeenten?
 Ja → ga naar vraag 40
 Nee → ga naar vraag 41

40. Kunt u hieronder kort beschrijven om welke ervaringen/aanbevelingen het gaat?
.....

41. Heeft u nog opmerkingen over de werkplaats die nog niet aan bod zijn gekomen dan kunt u die hier kwijt:
.....

Dit was de laatste vraag. Hartelijk dank voor uw medewerking!

Bijlage 5: Overzicht deelnemers telefonische interviews

Gemeente Alkmaar	: Hans de Vries (senior beleidsadviseur Zorg / programmacoördinator Jeugd)
Gemeente Amersfoort	: José Smink (beleidsadviseur Jeugd)
Gemeente Breda	: Liesbeth Hofman (beleidsambtenaar Jeugdgezondheidszorg)
Gemeente Dordrecht	: Patricia Savenije (senior beleidsmedewerker Jeugd)
Gemeente Hengelo	: Ria Nijhof (projectleider)
Gemeente Leeuwarden	: Jetty van der Kamp (beleidsmedewerker Jeugd en Onderwijs)
Gemeente Leiden	: Gerda Visser (afdeling sociaal en economisch beleid)
Gemeente Lelystad	: Alian Meijerink (beleidsadviseur a.i.)
Gemeente Nijmegen	: Rik Verdellen (beleidsadviseur Jeugd)
Gemeente Venlo	: Jacco Haagmans (beleidsadviseur Maatschappelijke Ontwikkeling)
Gemeente Zaanstad	: Carola Rothe (beleidsadviseur Jeugd)